

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 125/10
Люксембург, 22 декември 2010 г.

Решение по дело C-208/09
Ilonka Sayn-Wittgenstein/Landeshauptmann von Wien

Държава членка може да откаже да признае включващо благородническа титла и придобито в друга държава членка име по съображения за обществен ред

Европейският съюз гарантира спазването на принципа на равенство на гражданите, приложен със Закона за забрана на благородническите титли и привилегии

Поради осиновяването си през 1991 г. от г-н Lothar Fürst von Sayn-Wittgenstein, германски гражданин, г-жа Ilonka Sayn-Wittgenstein, австрийска гражданка, пребиваваща в Германия, приема като рождено име фамилното име на осиновителя си, заедно с неговата благородническа титла, под формата „Fürstin von Sayn-Wittgenstein“ („Княгиня Sayn-Wittgenstein“). С това име в Германия тя получава свидетелство за правоуправление на моторно превозно средство и регистрира дружество. От своя страна австрийските органи вписват това ново име в австрийския регистър за гражданско състояние. Освен това те ѝ издават нов паспорт и удостоверения за гражданство на името Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein.

Междувременно, през 2003 г., по сходно дело Verfassungsgerichtshof (австрийският конституционен съд) постановява, че Законът за забрана на благородническите титли и привилегии от 1919 г. — който има конституционен ранг и прилага принципа на равенство — не допуска австрийски гражданин да приеме име, включващо благородническа титла, при осиновяване от германски гражданин, който съгласно законоустановения ред носи тази благородническа титла като част от името си. Вследствие на това решение, като приема, че издаденият на г-жа Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein поради осиновяването ѝ акт за раждане е съставен неправилно, длъжностното лице по гражданското състояние във Виена поправя вписаното в регистъра за гражданското състояние име на „Sayn-Wittgenstein“.

Пред Verwaltungsgerichtshof (австрийският върховен административен съд) г-жа Sayn-Wittgenstein изтъква, че отказът да се признаят последиците от осиновяването по отношение на нейното име възпрепятства свободата ѝ на движение — тъй като това я принуждава да носи различни имена в две държави членки — и накърнява правото ѝ на зачитане на семейния живот — тъй като е променено името, което тя все пак без прекъсване носи в продължение на петнадесет години.

В този контекст австрийската юрисдикция пита Съда дали принципът на свободно движение и пребиваване на гражданите на Съюза допуска австрийските органи да откажат да признаят всички части на фамилното име на австрийски гражданин, определено в Германия, където въпросният гражданин пребивава, по съображение че това име включва благородническа титла, която е недопустима съгласно австрийското конституционно право.

На първо място Съдът припомня, че макар нормите, уреждащи фамилните имена и благороднически титли, да са от компетентността на държавите членки, последните все пак трябва да спазват правото на Съюза. В този смисъл имената на лицата са част от тяхната самоличност и личен живот, чиято защита е предвидена както в Хартата на основните права на Европейския съюз, така и в Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Съдът вече се е произнесъл¹, че винаги когато използваното в конкретен случай име не съответства на посоченото в документа за самоличност или когато името, посочено в два представени заедно документа, е различно, е възможно да се породят съмнения относно самоличността на съответното лице, както и относно автентичността на неговите документи или истинността на съдържащите се в тях сведения. Сама по себе си конкретната опасност лицето да се окаже принудено да разсейва съмненията относно самоличността си представлява пречка за свободното движение.

Тази пречка обаче би могла да бъде оправдана, ако се основава на обективни съображения и е пропорционална на следваната от националното право легитимна цел.

В това отношение Съдът припомня, че Съюзът зачита националната идентичност на държавите членки, която включва републиканската форма на държавно управление. Следователно той приема, че в контекста на австрийската конституционна история Законът за забрана на благородническите титли и привилегии може да се изтъква като съображение за обществен ред и поради това може да бъде претеглян спрямо признатото от правото на Съюза право на свободно движение на лицата.

Ето защо, понятието за обществен ред като основание за допускане на изключение от основните свободи трябва да се тълкува стриктно и не може да се определя едностранно от държавите членки без контрол от страна на институциите на Съюза. Същевременно конкретните обстоятелства, обосноваващи прибегването до понятието за обществен ред, могат да се различават в отделните държави членки и в различните периоди от време. Националните органи разполагат със свобода на преценка в установените с Договора рамки.

Оказва се, че със **Закона за забрана на благородническите титли и привилегии в Австрия се прилага по-общият принцип на равенство на всички австрийски граждани пред закона, принцип, който правният ред на Съюза цели да гарантира като общ принцип на правото.**

Мерки, с които по съображения за обществен ред се ограничава основна свобода, могат да бъдат обосновани само ако са необходими за защита на интересите, които целят да гарантират, и ако тези цели не могат да бъдат постигнати с по-малко ограничителни мерки.

Според Съда не е непропорционално държава членка да осигури постигането на целта за защита на принципа на равенство чрез забрана на придобиването, притежаването и използването от гражданите ѝ на благороднически титли или имена, които оставят убеждението, че съответното лице притежава такъв ранг.

Ето защо Съдът отговаря, че отказът на органите на държава членка да признаят всички части от името на гражданин на тази държава, определено в друга държава членка при осиновяването му като пълнолетно лице от гражданин на втората държава членка, тъй като това име включва благородническа титла, която е недопустима в първата държава членка съгласно конституционното ѝ право, не накърнява необосновано свободата на движение или пребиваване на гражданите на Съюза.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

¹ Решение от 14 октомври 2008 г. по дело Grunkin и Paul, C-353/06, (вж. също [прессъобщение](#)).

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708